

บทที่ 4

บทสรุป

ปัจจุบันนี้ องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยว และมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ชาวต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ทำให้การท่องเที่ยวกลายเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่สามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาสู่ประเทศไทยได้เป็นจำนวนมาก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เป็นองค์กรหนึ่งที่รับหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่สวยงามและน่าสนใจในประเทศไทยให้แก่ชาวต่างประเทศ โดยการใช้สื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ รวมทั้งสื่อภาพยนตร์ด้วย

สำหรับการใช้สื่อภาพยนตร์ หน่วยงานของททท.ที่รับผิดชอบการผลิตภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยวในรูปแบบของภาพยนตร์วีดีโอ คือ งานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ ภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยวที่ผลิตขึ้นเป็นภาพยนตร์สารคดีส่งเสริมการขาย (PROMOTION) ที่เน้นความสวยงามและการตัดภาพอย่างรวดเร็ว ไม่มีคำบรรยายประกอบมากเกินไปนัก เพื่อสร้างอารมณ์และความประทับใจให้กับผู้ชม ซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ เพื่อให้ผู้ชมเกิดความต้องการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย เพราะวัตถุประสงค์ในการผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์คือ ต้องการประชาสัมพันธ์ให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวมากมายที่สวยงามและน่าสนใจของประเทศไทย ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น ภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยวที่ผลิตขึ้นใส่คำบรรยายเป็นภาษาต่างประเทศหลายภาษา นอกจากภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาจีน ภาษาเยอรมัน เป็นต้น พร้อมทั้งแปลงระบบของภาพยนตร์วีดีโอ จากระบบ PAL ให้เป็น NTSC และ SECAM เพื่อนำไปใช้ได้ในทุกประเทศทั่วโลก

กระบวนการผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ มีขั้นตอนเหมือนกับการผลิตภาพยนตร์สารคดีทั่วไป คือ มีขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ ขั้นตอนการถ่ายทำและขั้นตอนหลังการถ่ายทำ ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำเป็นการเตรียมงานก่อนทำการถ่ายทำ ซึ่งงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์รับผิดชอบการเตรียมงานก่อนการถ่ายทำ ตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดช่วงเวลาถ่ายทำ การกำหนดงบประมาณ การสำรวจสถานที่ การปรับบทภาพยนตร์ การจัดตารางการถ่ายทำ การเตรียมทีมงาน การประชุมก่อนการถ่ายทำ การประสานงาน จนถึงการเตรียมอุปกรณ์ แต่ไม่ได้รับผิดชอบด้านการกำหนดโครงเรื่อง การรวบรวมข้อมูลและการเขียนบท เมื่อเตรียมทุกอย่างพร้อมแล้วสำหรับการถ่ายทำ ทีมงานของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์จึงออกไปทำการถ่ายทำตามแผนงานที่วางไว้ ถือเป็นขั้นตอนการถ่ายทำ ในการถ่ายทำนอกจากต้องถ่ายภาพสำรองแล้ว ถ้ามีภาพที่หายาก ซึ่งไม่เกี่ยวกับงานที่กำลังถ่ายทำอยู่นั้น ก็อาจบันทึกภาพเก็บไว้เป็นสต็อก ช็อต (STOCK

SHOT) ได้ เมื่อถ่ายทำทุกอย่างเรียบร้อยแล้ว จึงนำเทปบันทึกภาพกลับมาตัดต่อลงเสียง เป็นขั้นตอนหลังการถ่ายทำ เพื่อให้ได้ภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยวที่สมบูรณ์

การผลิตภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยวของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ มีการเตรียมงานอย่างดีในแต่ละขั้นตอน แต่ในการทำงานอาจมีปัญหาหรืออุปสรรคเกิดขึ้นบ้างเล็กน้อย ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์และความสามารถของทีมงานในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคเหล่านั้น

จากการที่ผู้เขียนได้ศึกษาถึงกระบวนการผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ ทำให้ผู้เขียนได้ทราบถึงอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการผลิตภาพยนตร์สารคดี รวมทั้งวิธีการแก้ไขอุปสรรคเหล่านั้น ดังนี้

1. ทีมงาน เนื่องจากทีมงานในการผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ มีอยู่เพียง 6-7 คน ซึ่งนับว่าน้อยมากถ้าเทียบกับงานที่ต้องทำ ดังนั้นในการทำงาน ทีมงานแต่ละคนจึงต้องรับผิดชอบหน้าที่ที่หลากหลาย ตัวอย่างเช่น ตากล้อง นอกจากรับผิดชอบเรื่องการบันทึกภาพแล้ว ยังต้องรับหน้าที่เป็นผู้กำกับด้านเทคนิค (TECHNICIAN DIRECTOR) ในการตัดต่อภาพยนตร์ด้วย หรือผู้กำกับ นอกจากทำหน้าที่ของผู้กำกับแล้ว ยังต้องรับผิดชอบเรื่องการติดต่อประสานงานต่าง ๆ ด้วย ซึ่งตามปกติควรเป็นหน้าที่ของผู้จัดการกองถ่าย แต่ทีมงานมีจำนวนจำกัด ทีมงานแต่ละคนจึงต้องทำหลายหน้าที่ ซึ่งงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ไม่สามารถเพิ่มจำนวนทีมงานได้มากกว่านี้ เพราะททท.ไม่มีนโยบายให้เพิ่มจำนวนพนักงาน ดังนั้นทางงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์จึงแก้ไขโดยการจ้างบุคคลภายนอกให้มาร่วมงานในการผลิตภาพยนตร์เป็นเรื่อง ๆ ไป เช่น จ้างบุคคลภายนอกเขียนบทภาพยนตร์หรือทำดนตรีประกอบให้ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการฝึกฝนทีมงานทุกคนให้มีความสามารถในการทำงานหลายด้าน นอกเหนือไปจากความชำนาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ทีมงานแต่ละคนสามารถทำงานแทนกันได้ในกรณีที่ทีมงานคนอื่นไม่สามารถทำงานได้

2. นักแสดง นักแสดงที่ทางสำนักงานททท.ในจังหวัดที่ไปถ่ายทำติดต่อไว้ ส่วนมากเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดนั้นจริง ๆ ดังนั้นเมื่อถึงเวลาทำการถ่ายทำ นักแสดงอาจไปเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวอื่นตามรายการของบริษัทท่องเที่ยวหรืออาจเดินทางกลับประเทศไปแล้ว ทำให้ไม่สามารถมาตามที่นัดไว้ได้ ทีมงานของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ได้แก้ไขอุปสรรคนี้โดยติดต่อนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาเที่ยวในสถานที่ที่กำลังถ่ายทำอยู่มาแสดงแทนและมักได้รับความร่วมมือจากนักท่องเที่ยวเหล่านั้นเป็นอย่างดี

ปัญหาหลัก ๆ ที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์มีเพียงสองเรื่อง คือ ทีมงานและนักแสดง ส่วนเรื่องอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์หรือสถานที่ มักไม่เป็นอุปสรรคในการทำงาน ด้านอุปกรณ์ ทีมงานต้องตรวจเช็คอุปกรณ์ก่อนออกเดินทาง ถ้ามี

อุปกรณ์เสียหายหรือชำรุด ก็ต้องซ่อมแซมแก้ไขทันทีเพื่อให้พร้อมสำหรับการใช้งาน นอกจากนี้ยังต้องเตรียมอุปกรณ์สำรองไปด้วยทุกครั้ง ถ้างานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ต้องการอุปกรณ์ใดนอกเหนือจากอุปกรณ์ที่มีอยู่ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานททท.ในจังหวัดที่ไปถ่ายทำก็จัดเตรียมไว้ให้ เมื่อทำการถ่ายทำ จึงไม่มีปัญหาในเรื่องของอุปกรณ์มากนัก ด้านสถานที่ ทีมงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานททท.ในจังหวัดที่ไปทำการถ่ายทำ โดยมีการประสานงานกันตั้งแต่การสำรวจสถานที่ การเตรียมที่พักสำหรับทีมงาน รวมทั้งคอยให้ความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการถ่ายทำ จนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อย

การทำงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ไม่ค่อยมีอุปสรรคในการถ่ายทำมากนัก เป็นเพราะทีมงานมีการเตรียมงานในทุกขั้นตอนเป็นอย่างดี ประกอบกับได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานททท. ในจังหวัดที่ทีมงานต้องไปถ่ายทำในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสถานที่ถ่ายทำ อุปกรณ์ต่าง ๆ นักแสดง เสื้อผ้า ที่พัก ฯลฯ ดังนั้น ในการผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์แทบจะไม่มีอุปสรรคเลย หรือถ้ามีอุปสรรค ก็ถือเป็นเรื่องเล็กน้อยที่ทีมงานสามารถแก้ไขได้ ทำให้การทำงานในแต่ละขั้นตอนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ลักษณะเด่นของทีมงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ คือ ในการทำงานผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ ทีมงานทุกคนมีการประสานงานกันเป็นอย่างดีในทุกขั้นตอนการทำงาน เมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ เกิดขึ้น ทีมงานทุกคนก็พร้อมที่จะร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เหล่านั้น ทำให้การผลิตภาพยนตร์สารคดีดำเนินไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ จนสำเร็จออกมาเป็นภาพยนตร์สารคดีที่สมบูรณ์ได้